ЗВІТ ПРО ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НА 2021-2027 РОКИ ЗА 2024 РІК

І. Загальна частина.

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 затверджено Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки (далі – Стратегія), якою визначено стратегічні цілі державної регіональної політики на період до 2027 року:

І. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах;

ІІ. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів;

ІІІ. Розбудова ефективного багаторівневого врядування,

а також перелік показників моніторингу досягнення цілей Стратегії.

Відповідно до Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2023 р. № 817 моніторинг реалізації Стратегії і виконання плану заходів проводиться щороку на підставі офіційної державної статистичної інформації, інформації центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та інших суб'єктів державної регіональної політики.

Моніторинг проводиться шляхом:

відстеження, вимірювання та аналізу відхилення показників фактичних результатів від цільових (проміжних) значень індикаторів досягнення цілей, визначених Стратегією;

порівняння фактично отриманих значень індикаторів здійснення заходів і їх значень, визначених планом заходів.

Враховуючи зазначене, а також на виконання пункту 17 Порядку Мінрозвитку на підставі інформації, поданої центральними органами виконавчої влади, обласними, та Київською міською державними адміністраціями, які визначені відповідальними за подання даних, було проведено моніторинг реалізації Стратегії у 2024 році.

ІІ. Результати реалізації у 2024 році Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегією визначено 42 показники моніторингу досягнення цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

За результатами опрацювання інформації, отриманої від відповідальних за подання даних, моніторинг вдалося провести за 37-ма показниками.

За стратегічною ціллю «І. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах» визначено 20 показників моніторингу досягнення цілі.

За результатами опрацювання інформації, отриманої від відповідальних за подання даних, моніторинг вдалося провести за 15-ма показниками.

Так, за підсумками 2024 року **позитивні тенденції спостерігались за 7 показниками:**

зросла частка територій та об'єктів природно-заповідного фонду у загальній площі держави (регіону) як в цілому по Україні на 0,12 та склала 6,94%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у м. Києві 26,05 (+0,61), Івано-Франківській 16,33 (+0,14) та Закарпатській 16,18 (+0,66) областях;

зросла частка заходів у планах управління ризиками затоплення, включених до регіональних програм в цілому по Україні на 9,4 та склала 9,4%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Київській 31,0 (+31,0), Хмельницькій 30,0 (+30,0) та Івано-Франківській 25,0 (+25,0) областях;

зменшилась частка здобувачів повної загальної освіти, які складали національний мультипредметний тест/зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і не подолали поріг «склав/не склав» в цілому по Україні на 4,98 та склала 0,4%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у м. Києві 0,17 (-2,15), Волинській 0,23 (-4,26), Запорізькій 0,25 (-5,57) та Київській 0,27 (-4,8) областях;

зменшилась частка здобувачів повної загальної освіти, які складали національний мультипредметний тест/зовнішнє незалежне оцінювання з математики і не подолали поріг «склав/не склав» в цілому по Україні на 13,04 та склала 11,71%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у м. Києві 7,84 (-6,23), Львівській 8,82 (-11,45) та Херсонській 8,92 (-18,16) областях;

зросла частка дітей, які долучились до інклюзивної освіти, у загальній кількості дітей, які мають певні порушення функціонування в цілому по Україні на 13,2 та склала 50,0%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Житомирській 85,5 (+39,82), Луганській 84,2 (+42,84) та Київській 64,6 (+14,65) областях;

кількість пам'яток, на яких проведено ремонтно-реставраційні роботи зросла на 392 та склала 421 одиницю;

зріс рівень охоплення імунопрофілактикою відповідно до Календаря профілактичних щеплень в Україні за віком під час профілактики 10 інфекційних захворювань на 6,5 та склав 86,5%.

Водночас, спостерігається **негативна динаміка** за такими показниками:

зросла частка території, яка потребує обстеження щодо мінування та забруднення вибухонебезпечними предметами як в цілому по Україні на 26,7 та склала 30,1%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Херсонській 100,0 (+100,0), Луганській 100,0 (+76,0), Донецькій 90,6 (+64,6) та Сумській 88,9 (+88,9) областях. Зростання показника зумовлене змінами в безпековій ситуації;

зріс обсяг відходів, утворених внаслідок руйнувань як в цілому по Україні на 1334,48 та склав 1334,48 тис. тонн, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Херсонській 264,39 (+264,39), Київській 303,55 (+303,55), Одеській 144,09 (+144,09), Донецькій та Луганській 124,08 (+124,08) областях. Причинами зростання показника є продовження збройної агресії російської федерації, а також неможливість виконання розчищення території (збирання відходів від руйнувань) в прифронтовій місцевості, в зоні бойових дій;

знизився рівень доступності об'єктів фізичного оточення як в цілому по Україні на 2,0 та склав 20,0%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Полтавській 6,1 (+1,1), Донецькій 6,2 (-2,9), Херсонській 7,9 (-22,6), Черкаській 8,8 (-32,5), Запорізькій 9,6 (-2,3) та Кіровоградській 13,0 (-4,6) областях. Зниження показника зумовлене з тим, що у 2024 році збільшилась кількість обстежених об'єктів (у 2023 році обстежено 54 тисячі, у 2024 році - 93 тисячі), а також було додано до об'єктів обстеження - об'єкти вулично-дорожньої мережі;

зменшилась частка охоплення дітей віком п'ять років закладами дошкільної освіти в цілому по Україні на 5,2 та склала 65,6%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Херсонській 34,7 (-33,0), Івано-Франківській 58,2 (+2,1) та Запорізькій 58,7 (-12,2) областях;

знизився індекс цифрової трансформації регіонів в цілому по Україні на 0,154 та склав 0,497 одиниці, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Донецькій 0,129 (-0,34), Миколаївській 0,18 (-0,251) та Хмельницькій 0,23 (-0,38) областях. Відхилення між фактичним і цільовим значенням показника зумовлене динамічним характером індексу, який щорічно оновлюється та розширюється відповідно до розвитку державних цифрових рішень і впровадження нових ініціатив;

кількість внутрішньо переміщених осіб, які отримали допомогу на проживання склала 1,2 млн. осіб, що на 1,5 **менше ніж було заплановано.** Кількість отримувачів допомоги на проживання з початку 2024 року зменшилась, оскільки постановою Кабінету Міністрів України від 26.01.2024 № 94 було змінено умови для отримання внутрішньо переміщеними особами допомоги на проживання;

зменшилась частка ветеранів війни та членів їх сімей, які отримали послуги з професійної адаптації (підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації), у загальній кількості осіб, що перебувають на відповідному обліку на 63,6 та склала 41,4%.

Площа відновлених екосистем, площа рекультивованих земель та земель, на яких здійснюються заходи з консервації у 2024 році порівняно з 2023 роком залишилась незмінною та склала 12962,68 гектарів.

За стратегічною ціллю «ІІ. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів» визначено 17 показників моніторингу досягнення цілі.

За результатами опрацювання інформації, отриманої від відповідальних за подання даних, моніторинг вдалося провести за 17-ма показниками.

Так, за підсумками 2024 року **позитивні тенденції спостерігались за 10 показниками:**

збільшився обсяг перевезених вантажів залізничним транспортом на 26,5 та склав 174,9 млн. тонн.

зросла потужність об'єктів, що виробляють теплову енергію з біомаси на 13 та склала 3999 МВт;

зросла частка населення, яке забезпечене укриттями (сховища цивільного захисту, протирадіаційні укриття, споруди подвійного призначення, найпростіші укриття), на відповідній території, в цілому по Україні на 2,8 та склала 48,8%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Харківській 98,0 (+3,0), м. Києву 81,0 (+13,0) та Чернігівській 78,0 (-7,0) областях;

зросла частка місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення, на яких проведено технічну модернізацію в цілому по Україні на 1,25 та склала 10,4%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Львівській 100,0 (+8,8), Херсонській 76,5 (+71,0) та Рівненській 21,9 (-19,2) областях;

зросла частка утворених у територіальних громадах центрів безпеки як інтегрованих структур з єдиною комунікацією у сфері захисту населення і територій від пожеж та надзвичайних ситуацій, забезпечення громадського порядку, охорони здоров'я населення в цілому по Україні на 2 та склала 49 одиниць, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Донецькій 16 (+0,0), Полтавській 6,0 (+0,0), Івано-Франківській 5 (+0,0) та Черкаській 5 (+1,0) областях;

зросла частка містобудівних документів регіонального та місцевого рівня (крім детальних планів) з розробленими інженерно-технічними заходами цивільного захисту, а саме:

схеми планування території областей – на 4,2 та склали 87,5%;

генеральні плани міст – на 0,2 та склали 44,3%;

генеральні плани селищ – на 0,5 та склали 30,1%;

генеральні плани сіл – на 0,2 та склали 16,4%;

експорт товарів зріс в цілому по Україні на 15,3 та склав 115,3% (за підсумками 2021 року зростання на 38,4%), найбільше зростання показника у Житомирській (+45,0), Волинській (+42,3), Полтавській (+33,4) та Дніпропетровській (+27,3) областях;

відношення чисельності застрахованих осіб, за яких сплачується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у звітному місяці до відповідного звітного місяця попереднього року збільшилось в цілому по Україні на 2,27 та склало 98,41%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Закарпатській 104,37 (+9,77), м. Києві 101,87 (+6,68), Миколаївській 101,73 (+3,11) та Харківській 100,97 (+1,04) областях;

збільшилась кількість індустріальних парків, внесених до Реєстру індустріальних (промислових) парків, в цілому по Україні на 55 та склала 99 одиниць, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Львівській 19 (+13), Київській 13 (+4) та Закарпатській 10 (+9) областях;

обсяг туристичного збору збільшився на 0,73 та склав 2,73 млн. гривень.

Водночас, спостерігається **негативна динаміка** за такими показниками:

зменшився обсяг перевалки вантажів через порти України на 56,0 та склав 97,3 млн. тонн. На зниження показника вплинуло повномасштабне вторгнення рф на територію України, що призвело до блокування роботи частини морських портів, порушення традиційних логістичних ланцюгів, зменшення вантажної бази;

зменшився обсяг перевезених вантажів автомобільним транспортом на 201,12 та склав 21,48 млн. тонн;

зменшилась загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію в цілому по Україні на 1674,8 та склала 9759,0 тис. кв. метрів, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Луганській 0,0 (-6,6), Херсонській 6,0 (-83,4), Донецькій 27,0 (-20,9), Миколаївській 34,0 (-25,6) та Запорізькій 42,0 (-19,5) областях. Дані наведено без урахування тимчасово окупованих російською федерацією територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії;

зменшилась частка необхідної розрахункової кількості підрозділів для забезпечення добровільної та місцевої пожежної охорони у сільській місцевості з урахуванням часу прибуття до місця виклику не більше 20 хвилин в цілому по Україні на 5,6 та склала 63,1%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Харківській 20,4 (-36,4), Житомирській 28,0 (-10,2) та Запорізькій 35,7 (-14,3) областях;

зменшився рівень забезпечення територіальних громад поліцейськими офіцерами громад на 393 та склав 1883 особи. На зниження показника вплинуло повномасштабне вторгнення рф на територію України;

індекс споживчих цін в цілому по Україні **зріс** на 12,0 та становив 112,0% (у грудні 2021 року зростання становило 10,0 %). Серед регіонів індекс споживчих цін варіював від 110,7% (у Запорізькій області) до 113,8% (у Кіровоградській області). У грудні 2024 року по відношенню до грудня 2023 року ситуація на споживчому ринку в усіх регіонах характеризувалася стабільним зростанням цін;

зменшилась частка застрахованих осіб (найманих працівників), розмір річної заробітної плати (доходу) яких перевищує 12 розмірів середньомісячної заробітної плати штатних працівників у відповідному році в цілому по Україні на 2,67 та склала 30,71%, так і по регіонам, найнижчим цей показник є у Дніпропетровській 27,86 (-8,73), Волинській 29,71 (-8,28), м. Києві 30,05 (+0,73), та Житомирській 30,17 (-9,14) областях.

Незмінною залишилась **частка територіальних автоматизованих систем централізованого оповіщення, на яких проведено технічну модернізацію**, яка складає 32,0%.

За стратегічною ціллю «III. Розбудова ефективного багаторівневого врядування» визначено 5 показників моніторингу досягнення цілі.

За результатами опрацювання інформації, отриманої від відповідальних за подання даних, моніторинг вдалося провести за 5-ма показниками.

Так, за підсумками 2024 року **позитивні тенденції спостерігались за 4 показниками:**

зросла частка територіальних громад, які мають затверджені документи стратегічного планування державної регіональної політики в цілому по Україні на 21 та склала 64%, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Полтавській 97 (+54), Вінницькій 95 (+1) та Івано-Франківській 89 (+42) областях;

зменшилась частка фінансування діяльності агенцій регіонального розвитку з місцевих бюджетів у загальному обсязі фінансування на 32,7 та склала 45,8%, що демонструє підвищення спроможності агенцій регіонального;

збільшилась частка фінансування діяльності агенцій регіонального розвитку з інших джерел у загальному обсязі фінансування на 32,7 та склала 54,2%, що демонструє підвищення спроможності агенцій регіонального;

зросла кількість територіальних громад, які мають діючі договори про співробітництво територіальних громад в цілому по Україні на 507 та склала 803 одиниці, так і по регіонам, найвищим цей показник є у Дніпропетровській 82 (+60), Полтавській 67 (+58) та Івано-Франківській 62 (+37) областях.

Водночас, спостерігається **негативна динаміка** за такими показниками:

зменшився обсяг коштів державного фонду регіонального розвитку на 4500 та склав 0 млн. гривень. У зв’язку з повномасштабним вторгненням рф на територію України у 2022-2024 роках кошти державного фонду регіонального розвитку не виділялися, низка проєктів, що були розпочаті за рахунок відповідних коштів не завершені.

Негативні тенденції за показниками моніторингу досягнення цілей Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки обумовлені насамперед триваючою збройною агресією російської федерації проти України.

Детальну інформацію щодо стану виконання Стратегії наведено у Додатку.